

Kulcskérdés az időzítés

A gyomirtók és a műtrágyák hasznos hatása mellett ritkábban gondolunk arra, hogy megemelik a talaj só- és klórtartalmát, hátrányosan befolyásolva ezzel a sárgarépa csírázását, ami minőségi hibákhoz is vezethet. Persze nem vitás, hogy szükség van gyomirtásra és tápanyag-utánpótlásra is, de nem mindegy, mikor.

A csírázás idején a sárgarépa különösen érzékeny a műtrágyákkal a talajba kerülő klórra. Kísérletek bizonyítják, hogy ha túl sok a klór a csírázó növény közelében, az a csí-

▲ Az egyenletes kelés eredménye az egységes végeredmék

raszám jelentős csökkenését okozhatja. Hasonlóan kedvezőtlenül befolyásolja a csírázást a túl magas EC is, 1 mS/cm érték mellett már számottevően akadályozott a kelés. Ha ugyanis magas az EC, akkor a növényekből a talajoldat kiszippantja a nedvességet, és emiatt a csíranövények gyökerei megperzselődnek. A szakirodalomban több helyen is említett jelenséget tavaly a gyakorlatban is kipróbálták Hollandiában: a talajminták bevizsgálása alátámasztotta, hogy ha 1 mS/cm-nél magasabb volt az EC a parcellában, akkor gyakoribbak voltak a csírázási gondok. Az említett EC-érték fölött megnő a répa-gyökerek elágazásának kockázata is.

Műtrágyázás

A tápanyag-adagolás időpontjának helyes megválasztásával elviselhető korlátok között tarthatjuk a klór- és a sótartal-

mat a talajban. Elkerülhető, hogy túl sok klór halmozódjon fel a csírázó magok közelében, ha a klórtartalmú káliumműtrágyát legalább két hónappal a vetést megelőzően juttatjuk ki: például ősszel, a szántást megelőzően, vagy télen, amikor fagyos a talaj. A nitrogénműtrágyát pedig csak a kelést követő négy hét elteltével szórjuk ki. A közvetlenül kelés után kijuttatott nitrogénműtrágya szükségtelesen megemeli a talaj EC-értékét, és ráadásul felesleges is, mert a sárgarépa a kelés után hat hétig kiválóan megél a talaj nitrogénkészletéből. Egyedül a foszfátot kell közvetlenül a bakhátkészítéskor kijuttani, mivel a legtöbb foszfátforma nehezen oldódik.

Gyomirtók

A vegyszeres gyomirtás is növelheti a talaj EC-értékét. Ez az oka, hogy a túlzott műtrágyázással társuló erős gyomirtó permetezés szinte rendszeresen visszaveti a kelést. Az is gyenge keléshez vezethet, ha a talajfelszínre juttatott gyomirtót erős eső követi – főleg humuszban szegény talajon, ha a felső talajrétegbe mossa az eső a gyomirtót. Ha csak lehet, kerüljük a glifozát hatóanyagot a vetés és a kelés közötti időszakban. Ha nem kerülhető el a használata – mert a burgonya árvakelést kell eltávolítani –, akkor érdemes jó szórófejekkel és terelőlapokkal dolgozni, illetve megvárni, amíg a sárgarépa-állomány eléri a tíz centiméteres magasságot. Ilyenkor már kifejlődik a növények főgyökere, és kevésbé valószínű az elágazás.

Elővetemény

Nemcsak a tápanyag-ellátás és a szakszerű gyomirtás befolyásolja a sárgarépa minőségét, de az elővetemény is. Ha tökéletes elővetemény nincs is, az előnyök és a hátrányok mérlegelésével kiválasztható a lehető legjobb megoldás. A burgonya után vetett sárgarépa tárolhatósága romolhat, mert a burgonyához hasonló kapás növények néha tömörödött, levegőtlen talajt hagynak maguk után. A gabona elővetemény után fennáll a fuzárium-fertőzés veszélye, amíg a cukorrépa pedig a Pythium gazdanövénye lehet, tüntetmentesen. A hagymával viszont kevés a közös betegsége a sárgarépanak, bár kemény talajt hagy maga után. Mindezt mérlegelve, a hagyma és a cukorrépa lehetnek a legalkalmasabb elővetemények a sárgarépa előtt.

A *Möbren-Magazin* cikkét **Tömpe Anna fordította**

EC-érték, tápanyagigény

Az EC a folyadékok elektromos vezetőképességét jelenti (mértékegysége mS/cm), és annál magasabb, minél több oldott só tartalmaz a folyadék. A műtrágyák sók, ezért emelik az EC-értéket – az ugyanakkor nem derül ki az EC-értékből, hogy melyik műtrágya milyen tápanyagokat tartalmaz, és milyen arányban.

A sárgarépa-termesztésben legfeljebb 0,7 mS/cm EC-t tanácsos tartani, a talaj agyag- és humusztartalmától függően. Ha sok az agyag, akkor kisebb gondot okoz a magas EC.

A sárgarépa hektáronként 70-120 kg nitrogén, 40-70 kg foszfor és 350-450 kg kálium hatóanyagot igényel.

Túl magas EC miatt megperzselts csíranövény-gyökerek